

MAGISTRALE BEREIDINGEN

Apr. Marc Doods

Over de geschiedenis van eigen bereidingen van de apotheker, zet apotheker Sahar Khosrovani met haar zus Sara in het najaar een expositie op in het Familiemuseum in Eijsden, nabij Maastricht (NL). Dit onderwerp belicht belangrijke fases voor de apothekers: de overgang van geheimmiddelen naar medicijnen op maat.

Het begon in de Middeleeuwen met kruidenhandel en het mengen van kruiden. Later werd door de apotheker ook kaneel, tabak, heroïne, suiker en marsepein verkocht. Sterker, marsepein mocht in de zestiende eeuw alleen worden verkocht door apothekers, want het zou een goed medicijn zijn tegen buikklachten. In de eeuwen erna ontwikkelden apothekers steeds vaker eigen recepten.

Het museum kent een eigen afdeling, een oude Limburgse apotheek, waarin steeds een bepaald aspect van het apothekersvak wordt belicht. Sahar is adviserend apotheker bij zorgverzekeraar cz en Sarah is farmacovigilentie-assessor bij het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (cbg).

Geheimmiddelen

De eigen bereiding kreeg in de negentiende eeuw een impuls, omdat de (Nederlandse) regering in 1865 apothekers verbood om de populaire geheimmiddelen van de industrie, waarvan de samenstelling onbekend was, te verkopen. De overheid vond de kwaliteit zeer wisselend en vaak was er sprake van kwakzalverij. Na deze maatregel besloot de NMP, voorloper van de KNMP, de geheimpillen te onderzoeken, zodat de apothekers ze voortaan zelf zouden kunnen bereiden.

Acidum acetylosalicylicum bijvoorbeeld werd verkocht onder de handelsnaam *Acetylum* of *Aspirine*. De commissie van onderzoek van de NMP gaf aan welke stof het betrof en adviseerde om het onder de naam *Acetosalum* te verkopen. Het motto van de NMP aan de patiënten was “vertrouw de spécialités van de industrie niet: koop betrouwbare geneesmiddelen bij de apotheker.”

Momenteel loopt in het apothekersdeel van het Familiemuseum een tentoonstelling over de geschiedenis van de vroedvrouw.

(informatie overgenomen uit Pharmaceutisch Weekblad 1 mei 2015, 150, 18-30)